

ת"פ 11038/06/17 - ועדה מקומית לתכנון ובנייה רכס הכרמל נגד יעקוב זאהר

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 11038-06-17 ועדה מקומית לתכנון ובנייה רכס הכרמל נ' זאהר
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופט, סגנית נשיא טל תדמור-זמיר
מאשימה ועדה מקומית לתכנון ובנייה רכס הכרמל
נגד
נאשם יעקוב זאהר
החלטה

בקשה לביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק.

רקע

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום אשר ייחס לו עבירות של בניה ללא היתר ובניגוד לתכנית; אי קיום צו הפסקה מנהלי; ואי קיום צו הפסקה שיפוטי (להלן: "**כתב האישום המקורי**").

2. מעובדות כתב האישום המקורי עלה כי הנאשם הוא המשתמש בחלקים בלתי מסוימים מתוך חלקה 24 בגוש 17158 מאדמות הכפר עוספיה (להלן: "**המקרקעין**"), שייעודן חקלאי. כן עלה מהעובדות כי במחצית השניה של שנת 2014 החל הנאשם להכשיר את המקרקעין לצרכי בניה וביצע בהם חפירה ושינוי טופוגרפיה בשטח של כ-500 מ"ר, ללא היתר. ביום 20.10.14 הוצא צו מנהלי להפסקת עבודות הבניה, הצו נמסר לנאשם, ברם הנאשם המשיך בביצוע עבודות הבניה, חרף קיומו של הצו המנהלי. ביום 27.10.14 ניתן צו שיפוטי להפסקת עבודות הבניה. הצו השיפוטי ניתן במעמד צד אחד והומצא לנאשם ביום 28.10.14, ברם הנאשם לא קיים את הצו השיפוטי והמשיך בבניית המבנה, כך שביום 4.6.15 היה המבנה במצב של שלד בשטח של 237.5 מ"ר. לכתב האישום צורפה סקיצה שמתארת את מיקום המקרקעין ובין עדי התביעה נזכרו "תיק בניין.... ותיק פיקוח"; "תיק פ.א... של משטרת ישראל"; ו"מסמכים מלשכת רישום המקרקעין".

3. בטרם מתן מענה לכתב האישום המקורי, ביקש ב"כ הנאשם להורות על ביטולו מחמת שנפל בו פגם או פסול (צירוף הסקיצה ופירוט ראיות במסגרת רשימת עדי התביעה) ובית המשפט נעתר לבקשה בחלקה, באופן שנקבע כי אכן נפל פגם בכתב האישום, ברם אין בו כדי להשפיע על הוגנות ההליך וניתן לרפאו תוך תיקון כתב האישום.

בהמשך הורה בית המשפט למאשימה "להגיש כתב אישום מתוקן, באופן שלא תצורף לו כל ראיה שהיא ומרשימת עדי התביעה יימחקו עדים מספר 5-7" (ראו החלטה מיום 4.2.18, להלן: "**החלטת התיקון**"). עוד נקבע בהחלטת התיקון כי על המאשימה לסרוק כתב אישום מתוקן תוך 5 ימים.

4. ביום 8.2.18 ביקשה המאשימה ארכה להגשת כתב האישום המתוקן בהתאם להחלטת התיקון. כן ביקשה המאשימה להתיר לה לתקן את כתב האישום על ידי הוספת שני עדי תביעה. בהחלטה מאותו יום בית המשפט נעתר לבקשה, על שני חלקיה, והורה כי על המאשימה לכלול בכתב האישום המתוקן אף את שני עדי התביעה הנוספים.

5. ביום 22.2.18 שוב ביקשה המאשימה ארכה להגשת כתב האישום המתוקן, תוך שצוין כי התיק יטופל מעתה על ידי תובע אחר, מטעם המדינה. בית המשפט שוב נעתר לבקשה וביום 28.2.18 הוגש כתב אישום מתוקן מטעם המאשימה, באמצעות תובע אחר (להלן: "**כתב האישום המתוקן**").

תמצית טענות הצדדים

6. **ב"כ הנאשם** טוען כי הגם שהחוק מאפשר למאשימה להודיע על תיקון כתב אישום בטרם הקראה, בנסיבות האמורות המאשימה עשתה בכוחה שימוש שאינו ראוי. לטענתו המאשימה לא תיקנה את כתב האישום בהתאם להחלטת התיקון, אלא ערכה שינוי מהותי בכתב האישום, לאחר שהנאשם "חשף את הגנתו", ובהסתמך על חומר שהיה בידה עוד בטרם הוגש כתב האישום המקורי. בנסיבות אלה, טוען ב"כ הנאשם, יש כדי לפגוע בתחושת הצדק וההגינות המשפטית ולכן יש להורות על ביטול כתב האישום כנגד הנאשם.

7. **ב"כ המאשימה** ביקש לדחות את הבקשה, בהסבירו כי לאחר החלטת התיקון הוא מונה לשמש כתובע בתיק, ולאחר שעבר על חומר החקירה, מצא לתקן את כתב האישום ולנסחו כפי שלדידו היה ראוי לנסח אותו מלכתחילה. ב"כ המאשימה הוסיף כי התיקון בוצע בטרם הקראה, שלא בהסתמך על טענות שהעלה הנאשם וממילא אין שוני בין כתב האישום המקורי לבין כתב האישום המתוקן. כן טען כי גם בהיבט המעשי אין טעם להיעתר לבקשה, שכן ככל שיבוטל כתב האישום, המאשימה תגישו מחדש.

דין

8. אמת המידה לתחולת דוקטרינת הגנה מן הצדק הוותוה בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' ד"ר איתמר בורוביץ** (31.03.05), שם קבע בית המשפט העליון מבחן תלת שלבי לפיו, בשלב הראשון על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו. בשלב השני על בית המשפט לבחון האם בקיום ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות. בשלב השלישי, מששוכנע בית המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו

לבחון האם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים יותר מתונים ומידתיים מאשר ביטולו של כתב האישום. בפסיקה מאוחרת נקבע כי טענת הגנה מן הצדק תתקבל במקרים חריגים בלבד (ראו למשל ע"פ 3672/05 **טגר בע"מ נ' מדינת ישראל** (21.10.07); ע"פ 2549-05-10 **מדינת ישראל נ' עלי עליאן** (7.3.11); רע"פ 2730/15 **אריק מימון נ' מדינת ישראל** (29.4.15); וכן רע"פ 959/15 **שלבי נ' מדינת ישראל** (10.2.15)).

9. דוקטרינת ההגנה מן הצדק זכתה לעיגון חקיקתי בסעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי, שם נקבע כי בית המשפט רשאי לבטל כתב אישום במקרה ש"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית". פסיקת בית המשפט העליון המאוחרת קבעה כי סעיף 149(10) לא שינה מהמבחנים שנקבעו בפרשת בורוביץ' לבחינתה של הטענה (ראה ע"פ 3712/06 **פלוני נגד מדינת ישראל** (30.4.08)).

מן הכלל אל הפרט,

10. עיון בכתב האישום המקורי אל מול כתב האישום המתוקן מעלה כי המאשימה מילאה אחר הוראות בית המשפט בהחלטת התיקון וכי השוני בין שני כתבי האישום בעיקרו "קוסמטי". השינוי היחיד בא לידי ביטוי בסעיף 6 לכתב האישום המתוקן, שאינו נזכר בכתב האישום המקורי, ובהוספת עדי התביעה 5 ו-6. וזו לשון סעיף 6 לכתב האישום המתוקן: "ביום 1.10.15 הגישו ה"ה נחלה (נעמה) נינה וחביב בקשה לצו מניעה זמני נגד הנאשם, ת"א (שלום, חיפה) 15-10-486, בה טענו כי הנאשם אינו בעל זכויות במקרקעין, אלא פולש. בהחלטה מיום 1.10.15 ניתן צו מניעה זמני במעמד צד אחד, אשר הותנה בהפקדת ערבויות".

11. העבירות שיוחסו לנאשם נותרו בעינן, כך גם תיאור העובדות שיש בהן כדי לבסס את העבירות, ולא מצאתי כי המאשימה "ניצלה" את טענות הנאשם כדי לשפר עמדתה היא. בהקשר זה יצוין כי בדיון מיום 7.1.18 ב"כ הנאשם כלל לא גילה או חשף את הגנתו של הנאשם, אלא אך טען טענות מקדמיות של פגם או פסול בכתב האישום. דומה כי משום כך לא נטען כי התיקון פגע בהגנת הנאשם. הוספת עדי התביעה 5 ו-6 בוצעה אף היא בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 8.2.18, שהתירה את הוספתם, הגם שכעקרון לא היה צורך ברשות המשפט לעשות כן, מחמת שהנאשם טרם השיב לכתב האישום.

סוף דבר

12. נוכח שפורט לעיל, איני סבורה כי נפל פגם בהגשת כתב האישום המתוקן, וודאי שאין מדובר במקרה חריג ויוצא דופן בו נגרם לנאשם עוול משווע. כי כך, אני דוחה את בקשת הנאשם לבטל את כתב האישום נגדו מחמת הגנה מן הצדק.

קובעת דין ליום 14.6.18 בשעה 11:00, אז ייתן הנאשם מענה לכתב האישום המתוקן.

המזכירות תעביר לצדדים העתק ההחלטה

ניתנה היום, י"א ניסן תשע"ח, 27 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.